

Ko iedzīvotāju labā dara Eiropa

Eiropas Parlamenta deputāte
Prof. Inese Vaidere:

“Eiropas Savienības (ES) lēmumi bieži šķiet tāli un tehniski, taču patiesībā tie tieši ietekmē ikviena drošību, ikdienas dzīvi un maciņu. Lūk, pieci piemēri no pēdējā laika Eiropas Parlamenta (EP) darbiem.

1. Tirdzniecības saišu ar Krieviju pārtraukšana

2025. gadā vadīju EP darbu pie diviem nozīmīgiem likumiem, lai samazinātu ES atkarību no Krievijas importa un, protams, lai pārtrauktu finansēt agresorvalsti.

Kā EP atbildīgā referente vadīju darbu pie regulas par atteikšanos no Krievijas dabasgāzes importa. Panācām, ka uzņēmumi vairs nevarēs slēgt jaunus līgumus par Krievijas gāzes piegādēm, bet esošie līgumi būs jāpārtrauc jau drīzumā. Tas ir būtisks solis, lai ES vairs nebūtu atkarīga no viena neuzticama piegādātāja, kas energoresursus izmanto kā politiskā spiediena instrumentu.

Tāpat biju referente likumam, kas ievērojami paaugstina muitas tarifus Krievijas un Baltkrievijas minerālmēslojumam un lauksaimniecības produktiem. Daļa Eiropas valstu un lauksaimnieku bija kļuvuši atkarīgi no lētā importa, kas faktiski tika ražots no Krievijas gāzes.

Ieguvums iedzīvotājiem: lielāka enerģētiskā un ekonomiskā drošība, mazāka atkarība no agresorvalsts un skaidrs signāls, ka Eiropa vairs nefinansēs karu ar savu naudu.

2. 90 miljardu eiro aizdevums Ukrainai

Nupat EP apstiprinājām līdz šim lielāko – 90 miljardu eiro – aizdevumu Ukrainai 2026. un 2027. gada budžeta izde-

vumu, tai skaitā militāro, segšanai. Bez šī atbalsta Ukraina jau šopavasār riskētu palikt bez līdzekļiem savai aizsardzībai. Šis lēmums nav tikai solidaritātes žests, tā ir investīcija Eiropas, tostarp Latvijas drošībā.

3. Eiropas Aizsardzības industrijas programma

Eiropas Aizsardzības industrijas programma ir nozīmīgs solis ES kopējā drošībā. Tā paredz divu miljardu eiro ieguldījumus militārajā ražošanā Eiropā – munīcijā, dronos, modernās tehnoloģijās, kā arī īpašu atbalstu Ukrainas aizsardzības industrijai. Šī ir pirmā reize, kad Eiropā izveidots fonds kopējai militārajai ražošanai.

Strādājot pie šī likuma, man bija svarīgi, lai valstis, kas robežojas ar agresoru, saņemtu īpašu atbalstu, kā arī ražošanā tiktu iesaistīti mazie un vidējie uzņēmumi. Jo spēcīgāka būs Eiropas aizsardzības industrija, jo drošāka būs Latvija. Vienlaikus tas nozīmē arī jaunas darbavietas un ekonomikas attīstību.

mums šeit jābūt zaļai, ziedošai plāvai un nekam vairāk. Tas arī gluži *nerullē*. Ir jābūt kaut kādam balansam starp dabas un saimnieciskām interesēm.

Sociālajos medijos man visbiežāk *izlec* eiroparlamentārieša Riharda Kola publikācijas – viņu pazīstu arī personīgi. Mani uzrunā tēmas, par ko deputāts interesējas, piemēram, ārpolitika un aizsardzība. Paretam redzu arī Nila Ušakova publikācijas, lai gan noteikti neesmu viņa atbalstītājs. Esmu pamanījis, ka Mārtiņš Staķis parlamenta sēdēs bieži runā no tribīnes un viņam tāpat kā Reinim Pozņakam ir būtiski ar Ukrainu saistītie jautājumi. Tie ir svarīgi arī man, tāpat kā viss, kas saistās ar aizsardzības jomu. Piemēram, aktuāls šķiet jautājums par militāro mobilitāti. Jāvar pa sauszemi atsūtīt militāro vienību uz citu ES valsti bez saskaņojumiem, kuru saņemšana prasīs vairākus mēnešus. Par to šobrīd mūsu deputāti ļoti cīnās. Neaizmirsīsim, ka tilts pār Salacu Salacgrīvā tika uzbūvēts pa Eiropas militārās mobilitātes fonda naudu. Tieši pateicoties Eiropas parlamentam, šāds fonds vispār ir un no tā varam saņemt finansējumu arī dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* tiltam pāri Daugavai pie Salaspils.

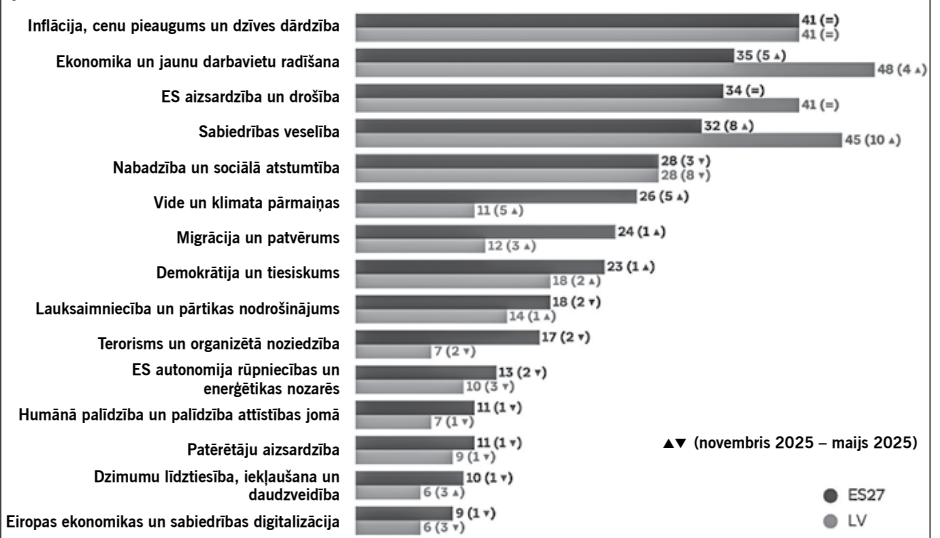
Ieguvums ir tas, ka ikviens no mums

Eiobarometrs

ES politikas veidošanā un vērtēšanā tiek izmantoti sabiedriskās domas aptaujas *Eiobarometrs* dati. Tajā visu valstu pilsoņi pauž attieksmi pret organizāciju kopumā, kā arī norāda uz to, kādi jautājumi prioritāri būtu jārisina. Nesenākās – novembrī veiktās – aptaujas rezultāti tika publicēti februāra sākumā.

Pilsoņu prioritātes

Kuru no tālāk norādītajām tēmām jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments risinātu kā prioritāti? Pirmkārt? Un vēl? (maksimāli četras atbildes) (%)

4. Drošāki un videi draudzīgāki mazgāšanas līdzekļi

Strādājot pie jaunā regulējuma par mazgāšanas līdzekļiem, iestājos par stingrākām prasībām ķīmisko vielu drošībai un skaidrāku marķējumu. Tas nozīmē labāku patērētāju aizsardzību un mazāku kaitējumu videi.

Ikdienā tas izpaužies ļoti konkrēti – drošāki un videi draudzīgāki produkti ikvienās mājās. Tas ir būtiski mūsu ģimenēm, jo ikdienā lietojamie produkti nonāk mūsu mājās, udeņos un apkārtējā vidē.

5. Birokrātijas mazināšana

Viena no šī sasaukuma prioritātēm EP ir birokrātijas mazināšana. Noteikumiem jābūt saprātīgiem un īstenojamiem, nevis pārlietu sarežģītiem, par ko uzņēmēji nereti sūdzas.

Jau esam pieņēmuši un turpinām strādāt pie izmaiņām, kas samazina slogu maziem un vidējiem uzņēmumiem, lauksaimniekiem, atvieglo Eiropas fondu līdzekļu izmantošanu un pārskata vides regulējumu, lai tas nebūtu pārmērīgi apgrūtināošs. Šobrīd strādāju pie tā, lai atvieglotu prasības dabīgās kosmētikas mājražotājiem.

Mazāka birokrātija nozīmē konkurēt-

Uzziņai

Lai nodrošinātu Eiropas Savienības (ES) politiku īstenošanu visā savienībā, Eiropas Parlaments (EP), Eiropas Komisija un ES Padome pieņem dažādus tiesību aktus ar atšķirīgu juridisko spēku un piemērošanas apjomu:

- **regulas** ir juridiski saistošas un tieši piemērojamas visās dalībvalstīs bez nacionālu likumu pieņemšanas;
- **direktīvas** nosaka sasniedzamos mērķus, bet atstāj dalībvalstīm brīvību izvēlēties, kā tos ieviest savos tiesību aktos;
- **lēmumi** ir saistoši tikai tiem adresātiem (valstīm, uzņēmumiem vai personām), kuri tajos norādīti;
- **ieteikumi** nav juridiski saistoši; tie pauž ES iestāžu viedokli un iesaka rīcības virzienus;
- **atzinumi** ļauj ES iestādēm un konsultatīvajām struktūrām (piemēram, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai) izteikt savu skatījumu bez juridiskām sekām.

Avots: tīmekļvietne europa.eu

spējīgākus uzņēmumus, vairāk investīciju un vairāk darbavietu Latvijā, arī reģionos.

Šie piemēri skaidri parāda – EP mēs pieņemam lēmumus, kas ietekmē mūsu drošību, ekonomiku un ikviena cilvēka ikdienas dzīvi.”

Kopumā Latvija ir ieguvēja

Novadnieks **Jānis ZARIŅŠ** ir tūrisma jomas uzņēmējs, kurš strādā ar izglītību saistītā uzņēmumā (*SIA Uzdevumi.lv*), kā arī aktīvi iesaistās politiskajos procesos, gan pats darbojoties partijā, gan būdams Limbažu novada vēlēšanu komisijas sekretārs. Viņš bez ilgām pārdomām nosauc vairākus ES lēmumus, kuros saskata pozitīvu ietekmi uz Latviju un tās iedzīvotājiem. Jānis gan piebilst, ka cilvēki šīs lietas droši vien ne vienmēr sasaista.

– Mans galvenais informācijas avots par ES pieņemtajiem lēmumiem ir dažādi mediji – ziņas. Sociālajos sekoju dažiem Eiroparlamentā ievēlētajiem deputātiem. Esmu partijas *Nacionālā apvienības «Visu Latvijai!»–«Tēvzemei un Brīvībai/LNNK»* biedrs. Mūsu partijas pārstāvis un EP deputāts Roberts Zīle sanāsmēs un kongresos mēdz stāstīt par pieņemtajiem lēmumiem. Manuprāt, ir svarīgi tas, ko viņš dara zaļās ekonomikas jomā, mēģinot politiku virzīt prātīgākā gultnē. Citādi šķiet, ka Eiropas vairākums domā, ka

savu monetāro politiku, bet eiro var pasargāt krīzes gadījumā. Ja Latvijā būtu krīze, tas tik ļoti neietekmētu naudas vērtību.

Lai tiktu pieņemti kvalitatīvi lēmumi, cilvēku kolektīvā atbildība ir ievēlēt EP tādus deputātus, kuri ir spējīgi un gatavi strādāt. Man ir radies iespaids, ka EP pārsvarā nokļuvuši Latvijas pārstāvji, kuri mums ir zināmi un kaut ko dzīvē sasnieguši. Arī tie deputāti, kurus personīgi uzskatu par oponentiem politikā, ir *sakarīgi*. R. Zīle ir viens no EP viceprezidentiem, un, lai ko mēs domātu par Krišjāni Kariņu, viņš savulaik tika atzīts par 11. EP ietekmīgāko deputātu no vairāk nekā 700. Redzu, ka mūsu pārstāvji EP aktīvi darbojas, ieņem augstus amatus, spēj sevi pierādīt un ir cienīti.

Atgādināšu, ka nākamās EP vēlēšanas notiks 2029. gadā vienlaikus ar pašvaldības vēlēšanām. Tāda sakritība pēdējo reizi bija 2009. gadā.

Sagatavoja **Linda TAURINĀ**

Publikācija tapusi sadarbībā ar Eiropas Parlamenta biroju.
Par saturu atbild SIA «Izdevniecība Auseklis»

